

УДК 631.171:631.31/631.51

О.В. Таценко, ст. викладач кафедри «Експлуатації техніки».

Сумський національний аграрний університет, м. Суми, Україна

E-mail: AlexTatsenko@mail.ru

ВПЛИВ СПОСОБУ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ТА ЙОГО ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА УРОЖАЙНІСТЬ ЯРОГО РІПАКУ ДЛЯ УМОВ СУМЩИНИ.

В сучасних умовах виробничої діяльності актуально стоїть питання щодо пошуку шляхів зменшення затрат на виробництво сільськогосподарської продукції без зниження урожайності основної культури. В технологіях вирощування сільськогосподарських культур одним із напрямів скорочення витрат ресурсів являється основний обробіток ґрунту. Зменшення витрат ресурсів досягається шляхом мінімізації, тобто зменшенням глибини основного обробітку ґрунту та заміною звичайної оранки плоско різальними, чизельними та дисковими знаряддями. Ці зміни в основному обробітку ґрунту ведуть до використання широкозахватних та комбінованих агрегатів, які за один прохід виконують декілька технологічних операцій. Способи обробітку ґрунту мають значний вплив на урожайність сільськогосподарських культур, в тому числі і ярого ріпаку.

Слід зазначити, що результати досліджень науковців, проведених в різні роки і в неоднакових ґрунтово-кліматичних умовах єдиної точки зору не дали, щодо ролі способів основного обробітку ґрунту в формуванні врожайності ріпаку. З огляду на це актуальним є вивчення впливу звичайної оранки, безполицевого та дискового розпушування ґрунту різними ґрунтообробними знаряддями на урожайність ярого ріпаку в умовах лівобережного Лісостепу України, а саме Сумщини.

З метою дослідження впливу технологічних процесів основного обробітку ґрунту проводилися на протязі трьох років дослідження різних варіантів основного обробітку ґрунту в технологіях вирощування ярого ріпаку,

які базуються на наступних способах основного обробітку ґрунту: оранка, плоскорізний (чизельний) та дискування на різні глибини.

Урожайність продукції ярого ріпаку, як основної так і побічної, визначалася згідно існуючих методик в п'ятикратній повторності на ділянках з визначенням показника у визначених місцях поля.

В результаті проведених досліджень було отримано наступні результати урожайності ярого ріпаку в залежності від способу та глибини основного обробітку ґрунту, які представлені в таблиці 1.

Таблиця 1 – Урожайність продукції ярого ріпаку (основної та побічної).

Агрегат	Глибина обробітку, см	Середня урожайність за 3 роки, т/га		% до оранки	
		Основна продукція	Побічна продукція	Основна продукція	Побічна продукція
МТЗ-82+ПЛН-3-35	21±1	1,48	2,38	-	-
МТЗ-82+КЛД-2,0	15±1	1,42	2,24	95,95	94,12
МТЗ-82+АГ-2,4	11±1	1,46	2,33	98,65	97,90
МТЗ-82+АГ-2,4	5±1	1,22	1,98	82,43	83,19

Графічного залежність зміни середньої урожайності продукції ярого ріпаку (основної і побічної) від способу основного обробітку ґрунту представлено на Рис. 1.

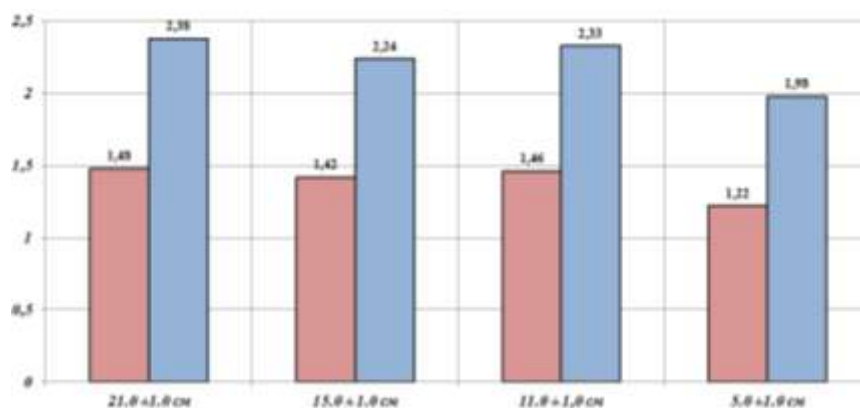

Рис. 1 Середня урожайність продукції ярого ріпаку (основної і побічної).

Таким чином, проведені дослідження дають можливість стверджувати, що раціональним основним обробітком ґрунту під ярий ріпак в умовах Сумщини з умовою мінімізації використання енергетичних ресурсів являється безполіцевий (плоскорізне рихлення або дискування ґрунту) з глибиною обробітку 11,0...15,0 ± 1,0 см.